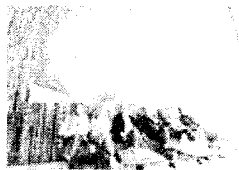

V 250 letih so se bolezn duha in časa dodatno poglobile ...

Žanina Mirčevska »posodobila« Goldonijevo komedijo Impresarij iz Smirne - V četrtek predpremiere

Desno posnetek z
včerajšnje
predstavitvene
konference, spodaj pa
prizor iz igre Kroma in
Agnese Divo

art export je komedija, morda navidezno plitva, ki kliče po streznitvi, kajti po dvesto petdesetih letih se ni nič spremenilo. Nasprotno. Bolezn duha in časa so se poglobile, bog denar premočno zmaguje na vseh področjih, tudi v umetnosti. Tako je makedonska dramaturginja Žanina Mirčevska, letošnja dobitnica Grumove nagrade, med drugim predstavila najnovejšo produkcijo Slovenskega stalnega gledališča, tisti njen art export, ki je nastal po motivih komedije Carla Goldonija Impresarij iz Smirne (1759). Besedilo je na predlog zagrebskega gledališča Kerempuh napisala leta 2002, lani je bilo uprizorjeno tudi v Podgorici, v petek pa bo igra doživela tudi slovensko praizvedbo. Predstava o vlogi umetnosti in umetnikov, predvsem pa pohlepa, ki je po mnenju režiserja Eduarda Milerja kot nalašč za ta krizni čas. Ob Mirčevski, s katero sta v Trstu že sodelovala pri uspešni postavitvi Samomorilca, so predstavo oblikovali Branko Hojnik, Peter Furlan, Tajana Meštrovič, Maša Kagao Knez, Rafael Cavarra, Jože Faganel, Igor Zobin, Vladimir Jurc, Danijel Malalan, Violeta Tomič, Nikla Petruška Panizon, Polona Vetric, Romeo Grebenšek, Lara Komar, Primož Forte, Maja Blagovič in Jose.

art export predstavlja obenem slovo dosedanjega umetniškega vodje Marka Sosiča, ki je bližnjo premiero označil kot »čas čiste radosti, saj se s premiero art exporta zaključuje sezona, ki zagotovo do danes ni pustila ravnodušnih gledalcev, nasprotno, odprla je veliko zanimanja, a do nekaterih predstav tudi polemik in gneva. Bilo pa je veliko povsem odprtih refleksij, ki so nas zaradi intelektualnega nivoja obogatile z novimi spoznanji. Prepričan sem, da bo tudi komedija art export v ponos našim izbiram in da se bodo ob njej razvili zanimivi pogovori o času, v katerem živimo, o izvotljenih vrednotah, lažnih umetnikih, o diktaturi kapitala.«

Sosič ni želel delati obračunov, poudaril pa je, da je med skoraj devetletnim »domovanjem« v Slovenskem stalnem gledališču skušal biti čim bolj pozoren opazovalec življenja in temeljnih vprašanj tega časa. Ob tem ni želel podleči modnim populističnim gledališkim trendom, kar ga je stalo tudi samote ali izolacije. »Toda vse se premošča in vera v to, da mora biti SSG drugačno gledališče od ostalih, tako slovenskih kot tržaških na sploh, me ni nikoli zapustila. Ne mislim boljše ali slabše, drugačno pač.«

Umetniški vodja se je zahvalil skoraj petsto ljudem (v novinarski mapi je bil popoln seznam!), s katerimi je prišel v stik, posebno iskreno zahvalo pa namenil »tistim, ki so bili zame resnično pomembni in so za SSG še zmeraj. To so: Valentina Repini, Tomaž Ban, Peter Furlan in Rossana Paliaga.«

Kdor se bo v prihodnjih dneh podal v tržaški Kulturni dom, bo na vhodnem stopnišču zagledal tudi sedem posebnih znamenj - kozmogramov, ki jih je na podlagi svojih raziskav oblikoval Marko Pogačnik. Vsak košček prostora je namreč del večje celote in stičišče različnih energij, vsi, ki ga obiskujemo, sooblikujemo njegov energijski naboj.

Dobro bi bilo, če tega ne bi pozabili ... (pd)

12.5.2009